

Capítol 3

Les aventures d'en Pere de camí a Barbastre

Braulio Foz:

- En Pere no sabia si havia matat al frare.
Tenia por de que el busquessin.
Per això, va decidir fugir per sendes i camps.
Evitava anar pel el **camí reial**.

Al crear per un d'aquests camps,
en Pere es va trobar amb un **llaurador**
i els seus fills joves.
Estaven fent uns forats grans en la terra.

Un **llaurador** és una persona que treballa cultivant el camp.

Pere Saputo:

- Per què feu aquests forats tan grans?

Pare llaurador:

- Anem a plantar una **vinya**.
A cada forat posarem un **sarment**.

Una **vinya** és un camp on es planta el cep. El cep és la planta de la que es treuen els raïms.

El **sarment** és el tall llarg del cep.

Pere Saputo:

- Crec que podreu plantar la vinya d'una altra manera que és millor.

Es millor fer una rasa tan llarga com la vinya i després posar els sarments enrotllats a la vinya.

En Pere està explicant una forma de plantar vinyes que era nova en aquell moment.

Un dels fills del llaurador va dir:

Una **rasa** és un forat allargat cavat en el terra.

Fill llaurador:

- Pare...
Crec que aquest noi té raó en el que diu.

Pare llaurador:

- No tens ni idea del què dius.

El meu avi em va ensenyar a plantar la vinya així, amb forats.

És la millor manera de plantar vinyes

i així les ensenyo jo als meus fills.

Pere Saputo:

- No creieu que és millor plantar la vinya així?

No voleu provar alguna cosa nova?

Les coses noves són les que ens fan sentir millor.

Fer les coses sempre igual,

com les feien els nostres pares,

els nostres avis y besavis,

és el mateix que no millorar.

Però bé, cada persona fa el que vol.

Com donarà fruits la vinya

en els forats que heu cavat?

Pare llaurador:

- Trigarà un mica de temps.

L'any passat vam plantar aquesta vinya que veus allà.

Crec que la vinya donarà els seus fruits en tres anys.

En Pere Saputo mirava la vinya que li assenyalava el llaurador
i mirava les que plantaven en els forats.

Van estar parlant una estona de com plantaven la vinya
i la deixaven créixer.

Pere Saputo:

- Puc ensenyar-vos a que la vinya de fruits més ràpid.
Perquè...

El llaurador, cansat d'escoltar a en Pere,
va interrompre la conversa.

Pare llaurador:

- **Ni perquè, ni res!**
Què m'ensenyaràs tu a mi?
Ni modes noves, ni res!
Ets un rapinyaire que **feu olor a llet de l'ànima.**

Apa, **fi-de-puta**, segueix el teu camí,
encara sembla que no sàpigues a on vas.
Aquí ningú t'ha preguntat res.

Pere Saputo:

- Me'n vaig, sí.
Però t'asseguro que les vinyes
creixen més ràpid com dic jo.

**La teva forma de plantar la vinya
és més pròpia d'un ase que d'un llaurador.**

Pare llaurador:

- Heu escoltat el que diu?
Noi mal educat!

El llaurador diu això perquè no vol escoltar més a en Pere. Pensa que en Pere no li pot ensenyar res perquè és jove i sap menys que ell, que és més gran.

El llaurador vol dir que en Pere Saputo és massa jove i per això no vol fer-li cas. És una expressió que utilitza per a ridiculitzar a en Pere.

És el mateix que dir "fill de puta". En aquella època es deia així.

En Pere vol dir que el llaurador no feia bé el seu treball i és una persona ximple.

En aquell moment,
els dos fills del llaurador van anar a pegar a en Pere
amb les seves **aixades** aixecades en alt.

Una **aixada** és una eina que utilitzen els llauradors per a treballar al camp. S'utilitza per fer forats a la terra.

En Pere va agafar dues pedres del terra per a llençar-les als fills del llaurador.
En Pere es va en recordar del frare en el terra i va decidir no llençar les pedres.
En Pere va elegir lluitar amb els seus punys.

Un dels fills va atacar a en Pere amb l'aixada.
En Pere, ràpid, el va **esquivar** i va saltar a sobre d'ell.
En Pere va llençar al terra a un dels fills.

Esquivar és apartar-se a un costat, per evitar que alguna cosa et colpegi.

L'altre fill va aprofitar per atacar.
Però en Pere, va ser més ràpid altra vegada i també el va empènyer contra el terra.

En Pere va agafar als dos fills a la vegada i els va **sacsejar** en el terra.
Al fill gran li va donar un cop de puny en l'espatlla i li va deixar el braç **inservible**.

Sacsejar a una persona és agafar-la i moure-la amb força d'un costat a l'altre. És el mateix que batre.

Al fill petit li va donar una trepitjada a la cara.
Li va començar a sortir molta sang del nas.

El braç **inservible** significa que no el pot utilitzar i que li fa molt de mal.

Després de lluitar amb els fills i deixar-los ferits al terra,
en Pere, molt enfadat, es va dirigir cap al pare.

Pere Saputo:

- Veig que tens cabells blancs.
Ets un home gran i no vull fer-te mal.
Però t'aviso: tingues més cura i respecte
la propera vegada que parlis amb algú.

Ara ajuda als teus fills.
Cura'l el braç el gran
i neteja-li els mocs i la sang al petit.

**Si no saps curar-los els dus al veterinari,
perquè han demostrat ser uns ases
en lloc de persones.**

En Pere vol dir que els
fills del llaurador són
ximpls, maldestres i
els deixa en ridícul.

I després de dir això, en Pere se'n va anar d'allà.
Va seguir travessant camps, barrancs, rius i monts.
Mai passava pels pobles.

Començava al capvespre i estava cansat.
Va mirar cap endavant i va veure un edifici sobre un mont.
Just en aquell moment, va escoltar campanades a la llunyania.

En Pere sabia que estava a prop de Barbastre, tot i que no veia res.
Aquell edifici era la famosa **ermita de Nostra Senyora del Puig**,
que es troba als afores de la ciutat.

Pere Saputo:

- Puc pujar a l'ermita i demanar ajuda.
Segur que hi ha algú.

Però...

És de nit...

És una hora sospitosa per a trucar a una ermita.

Millor me'n vaig a Barbastre.

Tinc que estar a prop.

Va trobar un camí que anava a Barbastre
i va decidir seguir caminant per aquell camí.

En una part del camí que estava molt fosca,
perquè estava encerclada d'arbres
que no deixaven passar la llum de la lluna,
va escoltar un **murmuri** i va xocar amb un home.

Home **penitent**:

- **Qui va?**

Ets algú d'aquest món o de l'altre?

Pere Saputo:

- Sóc d'aquest món i de l'altre.

I tu, qui ets?

Un **murmuri** és un so que fan les persones i s'escolta molt baix.

Una persona **penitent** és una persona que compleix un càstig per alguna cosa que ha fet i està malament. En aquest cas és un càstig religiós.

És una pregunta que significa el mateix que dir: Qui està allà?

Aquesta pregunta la fa perquè no sap si s'ha trobat amb una persona del món terrenal o amb algun àngel o dimoni espiritual.

Home penitent:

- Jo sóc un penitent.

El meu càstig es anar descalç a les nits,
resant el **rosari** des de Barbastre fins l'ermita.
I a la porta de l'ermita
tinc que resar 7 **credos** y tres **salves**.

Porto 6 nits fent això.
Em falten tres nits més per a complir la
meva penitència.

Un **rosari** és un collaret que s'utilitza per a resar.

Els **credos** i **salves** són oracions que les persones cristianes utilitzen per a mostrar la seva fe a Déu.

Pere Saputo:

- Quin pecat has fet perquè et castiguin així?

Home penitent:

- Un diumenge de missa a l'ermita,
sedueix a una noia jove **als voltants** de l'ermita.

Seduir és aconseguir que li agradis a l'altra persona.

Als voltants de l'ermita vol dir a prop de l'ermita.

Pere Saputo:

- Doncs, amic meu,
si tots els homes que sedueixen a **donzelles**
a prop dels **santuaris** i les ermites,
tinguessin que fer la mateixa penitència que tu,
hi hauria més visitants a les ermites a la nit
que durant el dia.

Las **donzelles** eren dones joves i verges. Una persona verge és una persona que no ha tingut relacions sexuals.

Un **santuari** és un lloc o edifici religiós.

Home penitent:

- El problema és que li vaig prometre casar-me amb ella.
Però no vull fer-ho perquè m'agrada una altra noia.

Pere Saputo:

- **Hola!**

Això és molt pitjor.

Però has d'entendre

que la penitència que fas no canviarà res.

No te'n enganyis.

Aquesta noia confiava en la teva promesa

i tu la incompliràs.

Per molta penitència que facis,

sempre tindràs un **deute** amb aquesta noia.

L'has enganyat.

Encara que no vinguis a l'ermita

totes les nits la resta de la teva vida,

no **esmenaràs** el que has fet.

Si vols viure en pau, compleix la penitència

i després compleix la teva promesa amb la noia.

Si no ho fas, Déu et castigarà.

I et castigarà ara mateix!

Jo mateix et castigaré!

En Pere parlava amb força i serietat.

L'home penitent tenia molta por.

Creia que en Pere era un àngel enviat per Déu

per castigar-lo pel que havia fet.

És una expressió de sorpresa.

En aquest cas no fa referència a un deute de diners. Fa referència a un deute personal. Vol dir que l'home penitent sempre li deurà alguna cosa a aquesta noia, per no respectar la seva promesa.

Esmenar és arreglar o solucionar alguna cosa.

L'home penitent, en mig del camí sense llum,
es va llençar de genolls al terra.

Estava tremolant de por.

Plorant va respondre a en Pere:

Home penitent:

- Ho faré, senyor àngel, ho faré .
No em matis!
Verge Santíssima, si us plau...

Compliré la meva penitència i em casaré amb la noia

Però primer demanaré perdó a la Verge.

Si us plau, deixa'm anar!

Pere Saputo:

- Vés-te'n i fes el que dius.
Però t'aviso:
vine a veure a la mossa i casa't amb ella,
o et mataré amb la meva espasa invisible.

Així que, aixeca't i compleix la teva promesa.

No siguis **malvat!**

Un **malvat** és una mala persona.

Quan en Pere va acabar de parlar,
va agafar els braços a l'home penitent,
el va aixecar del terra i el va empènyer perquè anés a l'ermita.

En Pere va seguir sol el seu camí, en direcció a Barbastre.

Braulio Foz:

- L'home penitent tenia molta por.
ensopegava en caminar.
Va caure al terra diverses vegades fins que va arribar a l'ermita.

L'home penitent es va pensar que aniria a l'infern.
Va estar dues hores a la porta de l'ermita,
demanant perdó a la Santíssima Verge.

L'endemà, va anar a veure la noia
i li va dir que es casarien abans que passés un mes.

Al final, es van casar.

Informació d'en Pepenjuanes:

Camí reial: El camí reial era el recorregut principal pel que circulaven les persones per anar d'unes ciutats a altres.

Ermita Nostra Senyora del Puig: Aquesta ermita es troba a 5 quilòmetres de Barbastre.

L'any 1101 es va aparèixer la verge a un pastor de la zona que estava amb el seu ramat a una muntanya.

La verge li va dir que tenia que construir una capella. Ara és un Santuari que forma part del patrimoni cultural aragonès.

Curiositats del capítol:

[Pàgina web del Monestir
Nostra Senyora del Puig.](#)

